

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

II. Probatur ejus γνησιότης & antiquitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

PROPOSITIO IV.

Origen, in Matth. 21, & Epist. ad Afric. Anabaticus Isaiae, cuius meminerunt Epiphanius, & Hieronymus; sive duo hæc idem fuerunt opus, sive duplex; & libellum quendam suppositum, sub Visionis Isaiae titulo typis editum, ab hac dissertatione removemus. Eam vero R. Mosis Kimchi sententiam, quæ Judæis quibusdam præeuntibus librum Proverbiorum, Ecclesiasten, & Hier. in II. 64. Canticum Cantorum Isaiae tribuit, satis supra discussimus.

Probatio

I. Jam vero Libri hujus *propositio* & antiquitatem per consequentium extatum testimonia more nostro adfluere perfacile est. Nam primum Michæas, qui Isaiae fere æqualis fuit, ex ipsis Prophetia clausulam hanc integrum, nec interpolatam ad se transtulit: *Et erit in novissimis diebus preparatus mons domini in vertice montium, & elevabitur super colles, & fluent ad eum omnes gentes: & ibunt populi multi, & dicent, Venite, & ascendamus ad montem Domini, & ad domum Dei Jacob: & docebit nos vias suas, & ambulabimus in semitis ejus, quia de Sion exhibet Lex, & verbum Domini de Jerusalem. Et judicabit gentes, & arguet populos multos, & conflabitus gladios suos in vomeres, & lanceas suas in falces: non levabit gens contra gentem gladium, nec exercebuntur ultra ad pœnum.*

Id observatum est Origeni in Epistola ad Africanum, falso censemus nullum e Propheti veteris Prophatarum sententias usurpare; quasi indignum hoc esset veritatis præconibus. Nahum quoque adversus Sennacheribum vaticinans cum dixit: *Infirmatus est Basan, & Carmelus, & flos Libani elonguit: ad ista Isaiae videtur attendisse, que de Sennacheribi itidem & Assyriorum expeditione protulit: Luxit & elonguit terra, confusus est Libanus, & obscuruit, & factus est Saron sic ut desertum, & concusa est Basan, & Carmelus.* Hoc autem vaticinum edidit Isaías sub Achazo, sicut Nahumus sub Ezechia, ut suo loco probabimus. Jeremias quoque, centum circiter & quinquaginta annis Isaia recentior, multa ex eo in suum vaticinium deprompsit: cuiusmodi illud est:

Jerem. 43. 37, 38. *Omne enim caput calvum, & omnis barba rasa erit: in cunctis manibus colligatio, & super omne dorsum cilicium. Super omnia tecla Moab, & in plateis ejus omnis planctus: quoniam contrivit Moab, sicut was inutile, ait Dominus: quibus manifesto exprimitur illud Isaiae: Moab ululavit: in cunctis capitibus ejus calvum, & omnis barba radetur. In tri-*

Jer. 48. 44. Ili. 24. 18. Jer. 10. 2. *viis ejus accincti sunt sacer: super tecla ejus, & in plateis ejus, omnis ululatus descendit in fletum. Ait Jeremias: Qui fugerit à facie pavoris, cadet in foveam; & qui confonderit de fovea, capietur laqueo: scriperat ante Isaías: Qui fugerit à voce formidinis, cadet in foveam; & qui se explicaverit de fovea, tenebitur laqueo.* Est apud Jeremiā: *Confusus est Bel, vultus est Merodach, confusa sunt sculptilia ejus, superata sunt idola eorum: est apud Isaiam: Confusus est Bel, contritus est Nabo; facta sunt simulacra eorum bestiis & jumentis, onera vestra gravi pondere usque ad lassitudinem.* Isaiae præterea tricesimum septimum caput, cum sequentiis initio, totum item tricesimum nonum, in quarti Regum libri decimo nono ac vicefimo capite descripta sunt, idque *τύρων οὐετέσι*, ut non sententias modo, sed verba etiam illinc istuc transisse liquidum sit. Apertissime vero Paralipomenon Auctor: *Reliqua autem sermonum Ezechie, & misericordiarum ejus, scripta sunt in Visione Isaiae, filii Amos, Prophete.* Vere: nam gestis Ezechiae narrantis tricesimum sextum Isaiae caput, cum sequentibus tribus consacratur. Narrat Josephus Cyrum Persarum Regem pelleciis iis que de se Isaías ducentis circiter ante annis praedixerat, cum se certo Dei Israëlitarum consilio, restituendis in integrum Ebrais, repandæque Hierosolyma, & Templo reficiendo destinatum intellexisset, ad id opere præstandum adjecisse animum, & re ipsa complevisse.

Refelluntur argumenta Adversarium. Primum a sexti capituli initio exorsum esse Prophetam vaticinum suum quidam volunt, idcirco quod propter oris sui impuritatem ad id tempus tacuisse se ait: tum subjicit: *Et audiri vocem Domini dicentes: Quem mittam, & quis ibit nobis? Et dixi, Ecce ego, mitte me. Et dixit, Vade. Quæ si recte colliguntur, sequitur vel perversum esse Libri hujus ordinem, & priora quinque capita loco suo fuisse mota, vel adventitia esse & supposita. Quæ tamen non ita sunt: nec enim id fibi vult Propheta, se ad hanc diem penitus obmutuisse, & sibi tum primum vaticinandi munus à Deo fuisse impositum; sed de hoc tantum viso se diutius quam deceret tacuisse, ejusque vulgandi mandatum à Deo accepisse. Multis enim vaticiniis Prophetarum libri constant, multis visis à se ita disjunctis & secretis, ut nequaquam temere permiscenda sint, & quæ unius sunt, ad aliud minime fint flectenda. Rem confirmabimus exemplo. Leguntur ista tricesimo tertio capite Ezechielis: *Et factum est in duodecimo anno, in decimo mense, in quinta mensis transmigrationis nostra, venit ad me qui fugerat de Jerusalem, dicens, Vasta est civitas. Manus autem Domini facta fuerat ad me vespere, antequam veniret qui fugerat, apernitque os meum, donec veniret ad me mane, & aperto ore meo non filii amplius. Quis hinc colligit vaticiniorum Ezechielis hoc esse initium, nec ipsum**

Ezech. 33. 18, 21.
Joseph. Antiqu. Ili. 6. cap. 1.